

- **Bati'da çeviriyi kuramsallaştıran ilk toplum Romalılar**
  - **Cicero ve Horace'ın çeviri üzerine saptamaları**
KM'nin birebir çevirisinden çok, estetik kaygıların ağır bastığı bir metin üretmek.
  - **Sözcüğü sözcüğüne ve anlamına göre yaklaşım**
  - **Çeviri sözcüğü sözcüğüne değil, anlamına göre yapılmalıdır; çevirmenin sorumluluğu** erek metnin okurlarına yöneliktir.

Anlamına göre çevirinin İncil çevirmenlerine esin vermesi

St.Jerome: 4.yy.: sözcüğü sözcüğüne çeviri anlaşılmas bir metin oluşturuyor, İncil'in anlamını gölgeliyor.

KM anlam ve içerik açısından anlamına göre çeviri ile iyi aktarılabilir.

15. yy John Wycliffite İncil'i: anlamına göre çeviri benimseniyor. Sözcüklerin değil, cümlelerin anlamının aktarıldığı, cümlelerin Latinedeki kadar anlaşılır olmasına dikkat ediliyor.

16.yy Martin Luther İncil'i: okur odaklı bir yaklaşım benimsemesi. Dili bir iletişim aracı, gündelik yaşamın bir parçası olarak görüyor.

16. yy. William Tyndale halk için anlaşılabilir bir İncil çevirisi amaçlıyor. Yakılıyor....

16. yy. Etienne Dolet: idam edilen bir çevirmen. Çeviriye yaklaşımını 5 başlık altında toplamış, bu konudaki ilk kuramsal metinlerden birini yazmış durumda.

- i) kaynak ve erek dilleri çok iyi bilmeli**
- ii) KM'yi çok iyi anlamalı**
- iii) anlam belirsizliklerini çözmeli**
- iv) sözcüğü sözcüğüne çeviriden kaçınmalı**
- v) erek dilde akıcı bir metin oluşturmalı**

17. yy çevirinin daha sistematik hale geldiği bir yüzyıl.

17.yy John Dryden: çeviri stratejilerini sınıflandıran ilk çevirmen

- i) sözel çeviri-metaphrase: bir yazarı sözcüğü sözcüğüne, satırı satırına çevirmek**
- ii) açıklama-paraphrase: anlam aktarımına dayalı çeviri (Dryden bunu tavsiye ediyor)**
- iii) öykünme-imitation: çevirmenin kaynak metni özgür bir biçimde çevirmesi, gerektiğinde kaynaktan ayrılması**

18.yy Alexander Fraser Tytler: anlamına göre çeviriyi savunuyor. KM'deki düşünceleri ve yazarın üslubunu eksiksiz aktarmalı, ancak aktarımda erek dilde akıcı bir metin oluşturulmalı. Anlam ve üslup yerine akıcılıktan ödün verilebilir.

19.yy Friedrich Schleiermacher: çeviri tarihinde bir dönüm noktası: çeviriyi 2 başlık altında toplayarak 1) sözlü ve yazılı çevirmen ayrımını yapar; 2) çeviri stratejilerini yabancılaştırma, yerelleştirme başlıkları altında topluyor. /Goethe-orta yol/ Schleiermacher, okurun yazara götürülmesini benimser.